

Usnesení

Petiční komise Akademického senátu Univerzity Karlovy

Petiční komise Akademického senátu Univerzity Karlovy přijala následující usnesení k podnětu ThLic. Z. M. a ThLic. et Mgr. T. S. ze dne 20. září 2023 ve věci průběhu rigorózního řízení a rigorózní zkoušky na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy:

- I. Petiční komise neshledala porušení vnitřních předpisů Univerzity Karlovy ani Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy při jmenování členů zkušební komise pro státní rigorózní zkoušku.**
- II. Petiční komise doporučuje rektorce Univerzity Karlovy, aby zvážila předložení návrhu na úpravu a zpřesnění vnitřních předpisů týkajících se rigorózního řízení, konkrétně Rigorózního řádu UK, tak, aby byly přesněji vymezeny požadavky na personální složení zkušební komise.**
- III. Petiční komise neshledala porušení vnitřních předpisů Univerzity Karlovy ani Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy při jmenování oponentů rigorózních prací a vypracování nových oponentských posudků k rigorózním pracím.**
- IV. Petiční komise neshledala porušení vnitřních předpisů Univerzity Karlovy ani Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy ohledně odbornosti jmenovaných oponentů rigorózních prací.**
- V. Petiční komise k o n s t a t u j e, že je nežádoucím a nevhodným jednáním, pokud hodnocení studijních povinností a kvalifikačních prací ze strany příslušného akademického pracovníka obsahují hodnocení platných a účinných právních nebo vnitřních předpisů, politiky vedení fakult a Univerzity Karlovy, a další okolnosti nesouvisející s výkonem studujícího.**
- VI. Petiční komise ž á d á Katolickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy, aby apelovala na kvalitu oponentských posudků v tom směru, aby hodnotily odborné a další kvality předkládaných prací a nikoli platné a účinné předpisy upravující rigorózní řízení.**
- VII. Petiční komise neshledala porušení vnitřních předpisů Univerzity Karlovy ani Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy při konání státní rigorózní zkoušky, pokud jde o vykázání dr. Mohelníka z místnosti při poradě zkušební komise.**

I. Úvod

- [1] Dne 20. září 2023 byl Petiční komisi Akademického senátu Univerzity Karlovy (dále jen „Petiční komise“) doručen podnět ThLic. Z. M. a ThLic. et Mgr. T. S. ve věci průběhu rigorózního řízení a rigorózní zkoušky na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy (dále jen „KTF UK“).
- [2] Petiční komise tento podnět projednala na svém zasedání dne 19. června 2024. O přijetí jednotlivých výroků tohoto usnesení rozhodla hlasováním *per rollam* dne 25. července 2024.

II. Narativní část

A. Námitky autorů podnětu

- [3] Námitky autorů podnětu se vztahují k rigorózní zkoušce konané na KTF UK dne 31. 5. 2023. Autoři podnětu složili zkoušku úspěšně, uvádějí však, že chtějí upozornit na nestandardní prvky, které rigorózní řízení zahrnovalo a předejít tak manipulacím a dalším neblahým následkům, které by mohl takový postup mít, kdyby byl opakován v budoucnu v případě jiných studentů.
- [4] Autoři podnětu namítají, že do zkušební komise nebyl jmenovaný nikdo z Katedry systematické a praktické teologie, přestože si všichni zvolili skládat zkoušku z alespoň jedné ze dvou specializací (fundamentální teologie a dogmatická teologie; patristika, dějiny dogmatu), které pod tuto katedru spadají. U jednoho z autorů podnětu spadaly pod tuto katedru obě zvolené specializace. Předsedou komise byl jmenovaný doc. Jakub Jínek, filosof, který nemá žádné teologické vzdělání.
- [5] Autoři podnětu uvádějí, že složení komise v nich všech vyvolalo nejistotu ohledně adekvátního a smysluplného průběhu zkoušky. Na dotazy, které směřovali na vědecké oddělení fakulty, jim bylo sděleno, že jedním z důvodů složení komise je nedostupnost ostatních vyučujících a vše další je věcí náhody. Někteří z jejich školitelů a jiných odborníků, kteří se těmto oborům na fakultě věnují, však nebyli vůbec osloveni. Po apelech dalších vyučujících na vedení fakulty byli do komise nakonec nečekaně doplněni doc. David Bouma z KTF UK a doc. Vít Hušek. O změně komise byli studenti informováni 24. 5. 2023, tedy týden před konáním zkoušky, zatímco původní složení komise bylo anoncováno 14. 4. 2023.
- [6] Autoři podnětu uvádějí, že všichni využili možnost danou platným univerzitním předpisem (rigorózním řádem) předložit svou řádně obhájenou diplomovou práci splňující podmínky (rozsah práce, výborné hodnocení při obhajobě), aby byla uznána jako rigorózní práce. Namítají, že mimo stanovený univerzitní postup a zaužívanou fakultní praxi byl ke každé z jejich prací vyhotovený nový posudek dalšího oponenta. V případě dvou z nich byl posudek pozitivní. Oponent práce Mgr. M., prof. Václav C. Pospíšil, však věnoval výraznou část posudku místo hodnocení práce samotné výhradám

vůči univerzitní praxi předkládat diplomové práce v rámci rigorózního řízení a vyzýval komisi k jejímu přehodnocení. V případě Mgr. B. byl posudek oponenta (prof. Vít Vlnas) negativní. U tohoto doktoranda předcházela vlastní zkoušce dlouhá porada komise za přítomnosti prof. Vlnase, následně nová obhajoba práce, a nakonec se komise opět dlouze radila za přítomnosti oponenta prof. Vlnase, což mělo na všechny vyvíjet nátlak a vyvolávat znepokojení. Prof. Vlnas byl autorem třetího posudku, nebyl však oficiálně jmenovaným členem zkušební komise. Nakonec byla tato práce akceptována.

- [7] U následujících dvou studentů už žádná obhajoba neprobíhala a komise pouze konstatovala akceptování prací.
- [8] Autoři podnětu dále namítají, že nestandardním rysem těchto posudků bylo, že dva z nich byly zadány oponentům, kteří nejsou teologové, a tedy se mohli vyjádřit jen k těm aspektům daných teologických prací, které zasahují do jejich specializace. U Mgr. B práci hodnotil zmiňovaný historik umění prof. Vít Vlnas, u Mgr. S. hodnotil práci literární teoretik a historik prof. Petr A. Bílek, jehož specializace i v rámci literární historie nespočívá primárně v těch aspektech, jež z literární historie a teorie obsahovala předkládaná práce.
- [9] Dále autoři podnětu zmiňují, že jelikož je rigorózní zkouška otevřená pro veřejnost, účastnil se jí v celém rozsahu v této pozici Dr. Benedikt T. Mohelník, školitel Mgr. M. Dr. Mohelník byl jakožto školitel autorem posudku předkládané práce. K jednání komise na rozdíl od prof. Vlnase přizván nebyl. Naopak, na vyzvání opouštěl místnost vždy, když se komise potřebovala poradit, což při této příležitosti vedoucí komise opakovaně posměšně komentoval a vytvářel dojem, že přítomnost Dr. Mohelníka je zbytečná či absurdní. Autoři podnětu se domnívají, že přítomnost Dr. Mohelníka byla vyvolána obavou o férový a spravedlivý průběh zkoušky. Uvádí, že se lze domnívat, že tato obava byla dána i spoluprací dvou z nich (Mgr. M. a Mgr. S.), jež zkoušku konali, s lidmi, kteří dlouhodobě poukazují na excesy současného vedení fakulty a které se děkan snaží z fakulty odstranit, tak jak se to posléze stalo v případě prof. Tomáše Petráčka. To podle autorů podnětu svědčí o toxickém prostředí na KTF UK.
- [10] Autoři podnětu navrhuje, aby v souvislosti s ohlášeným auditem na KTF UK bylo ověřeno, že vědecké oddělení pod vedením doc. Jakuba Jinka chápe a dodržuje univerzitou stanovené postupy, které mají zabezpečit seriózní a objektivní hodnocení doktorandů, a že se nedává prostor obstrukcím a svévolnému rozhodování o jejich dalším studiu. Domnívají se, že nestandardní průběh této zkoušky vyvolává nedůvěru a vytváří klima zpochybňující možnost regulérního a svobodného bádání.
- [11] Autoři podnětu dodávají, že ačkoli vážně zvažovali podat stížnost již bezprostředně po rigorózní zkoušce, někteří vyučující je přesvědčovali, aby věc nechali být a neřešili ji, neboť fakulta nepotřebuje žádné problémy. Eskalace poměrů na fakultě a nařízení vnitřního auditu ze strany rektorky UK jim však dodalo odvalu obrátit se na Petiční komisi ve věci průběhu této zkoušky.

B. Vyjádření KTF UK k podnětu petenta

- [12] Podnět byl zaslán KTF UK k vyjádření. Dne 8. dubna 2024 zaslal jménem KTF UK stanovisko k podnětu doc. Mgr. Jakub Jinek, Dr. phil., t. č. proděkan pro vědu.
- [13] KTF UK předně podotýká, že je velmi obtížné zaujmout k věci plně informované stanovisko vzhledem k dlouhému časovému odstupu od událostí, k nimž se váže podnět. Je také otázka, zda prodleva mezi podáním a deklarováním zájmem petiční komise sama nenaznačuje zanedbatelnou míru veřejného zájmu na řešení této věci.
- [14] Ke jmenování členů komise uvádí KTF UK následující: Jmenování komise včetně předsedy je kompetencí děkana, jehož žádný předpis nezavazuje ve věci odbornosti jejich členů. Jmenování doc. Jinka přitom nebylo nijak svévolné, jako proděkan pro vědu měl rigorózní zkoušky ve své gesci a usiloval spolu s děkanem o nastolení kvality v tomto segmentu činnosti fakulty. Námitka, že v původní komisi nebyl nikdo z jedné určité katedry, je irelevantní, protože obor katolická teologie je na fakultě společně zajišťován různými katedrami a i v původní komisi byli habilitovaní teologové. Navíc stěžovatelé sami uvádějí, že komise byla následně doplněna o další členy teology.
- [15] K postupu zkoušky uvádí KTF UK, že byl zcela standardní, hodnocení předkladatelů vychází ze subjektivních dojmů. Odbornost dvou zmiňovaných autorů posudků naprosto odpovídala obsahu obou dotčených prací, které zcela zjevně stály na pomezí teologie a jiného oboru (dějin křesťanského umění, resp. dějin literatury).
- [16] K hodnocení jednání předsedy komise při zkoušce KTF UK uvádí, že je ze strany autorů podnětu zcela subjektivní. Sami předkladatelé hovoří v této souvislosti o interpretaci obav jiné osoby, což se nezdá příliš průkazné. Tyto obavy – už samy o sobě těžko prokazatelné – spojují bez další opory s vlastní, velmi vyhocenou interpretací jiných dějů na fakultě (hovoří o excesech současného vedení). Na takové spekulace se velmi těžko reaguje.
- [17] Vyjádření KTF UK bylo dále doplněno podáním ze dne 12. dubna 2024. Fakulta uvádí, že jde o stížnost lidí, kteří příslušnou zkoušku složili, a to bez jakékoli újmy na své pověsti či důstojnosti (jednalo se s nimi naprosto solidně a ani oni sami si na nějaké nevhodné chování vůči sobě nestěžují). Okolnosti, na které je autory podnětu poukazováno považuje KTF UK za nedostatečně průkazné.
- [18] KTF UK namítá, že Petiční komise nemusí jistě každý podnět řešit, může jej i odložit. Materiální vágnost tohoto podání je tou rozhodující okolností, která v kombinaci s dlouhým časovým odstupem budí rozpaky a pochybnosti o potřebnosti se jím zabývat. Dále podotýká, že původní stížnost ani nespécifikuje, čeho se podnětem domáhá, ani neobsahuje žádné důkazy, jejichž předložení žádá jednací řád.

C. Jednání Petiční komise dne 19. června 2023

- [19] Petiční komise projednala podnět na svém zasedání dne 19. června 2024. Po obecné rozpravě se komise shodla, že návrh usnesení bude vypracován a následně schválen hlasováním *per rollam*.
- [20] Petiční komise se také shodla, že není dán důvod k odložení podnětu a že je na místě k němu zaujmout stanovisko a věcně jej vyřídit.

III. Posouzení důvodnosti podnětu Petiční komisí

- [21] Petiční komise předně konstatuje, že podnět je bez dalšího věcně projednatelný, neboť byl podán členy akademické obce Univerzity Karlovy v Praze ve smyslu čl. I Jednacího řádu Petiční komise a splňuje náležitosti podle čl. III odst. 2 Jednacího řádu Petiční komise.
- [22] Petiční komise nevidí důvod k odložení podnětu. Petiční komise má za to, že na základě podnětu petentů i vyjádření KTF UK má dostatečné množství podkladů, aby k věci zaujala stanovisko. Ani dlouhá prodleva mezi podáním podnětu a projednáním věci Petiční komisí není důvodem k jejímu odložení. Takový postup by nebyl spravedlivý vůči autorům podnětu ani vůči fakultě, jelikož zmíněné průtahy nebyly zaviněny prodlením na jejich straně. Autorům podnětu by také bylo upřeno jejich právo obracet se s návrhy, připomínkami a stížnostmi na akademické samosprávné orgány, které jsou povinny je vyřizovat a odpovídat na ně, jak je zaručeno v čl. 5 odst. 1 písm. f) Statutu UK.
- [23] Po důkladném posouzení podnětu dospěla Petiční komise k závěru, že ze strany KTF UK nedošlo k porušení právních předpisů, ani k poškození autorů podnětu. Petiční komise má však dále za to, že v souvislosti s tímto podnětem je vhodné minimálně vést diskusi o možných nedostacích v platném a účinném znění vnitřních předpisů univerzity, zejm. o Rigorózním řádu UK.
- [24] Petiční komise vnímá svou roli tak, že jejím posláním není za každou cenu nalézt formální pochybení na straně těch, proti nimž podnět směřuje. Stejně tak si je Petiční komise dobře vědoma toho, že není orgánem, který rozhoduje o právech a povinnostech nebo který závazně vykládá předpisy univerzity či zákony. Naopak, Petiční komise vnímá svou roli tak, že má napomoci k případnému zdokonalení procesů v rámci univerzity. Petiční komise je pracovním orgánem Akademického senátu UK pro vyřizování podnětů a stížností členů akademické obce. Komise senátu zastávají mj. funkci kontrolních orgánů v jednotlivých oblastech působnosti senátu (čl. 39 Jednacího řádu Akademického senátu). Role Petiční komise nicméně nespočívá pouze v přezkumu souladnosti postupů univerzity a jejích součástí s právními předpisy, ale jejím primárním cílem je konstruktivní přístup ohledně každé projednávané záležitosti.
- [25] Pro lepší přehlednost a orientaci v odůvodnění usnesení Petiční komise byly námítky autorů podnětu rozděleny do několika okruhů – (A.) složení zkušební komise; (B.) oponentské posudky a oponenti; (C.) průběh státní rigorózní zkoušky.

A. Složení zkušební komise

- [26] Rigorózní řízení je v rámci Univerzity Karlovy upraveno Rigorózním řádem (dále jen „Rigorózní řád UK“), který je jejím vnitřním předpisem.¹ Rigorózní řád UK pak upravuje mj. podrobnosti o konání rigorózní zkoušky na fakultách Univerzity Karlovy a jejich průběh a hodnocení (čl. 1 Rigorózního řádu UK).
- [27] Čl. 4 odst. 7 Rigorózního řádu UK stanoví: „*Předsedu a členy komise jmenuje děkan z profesorů, docentů a dalších odborníků. Další odborníci musí být schváleni vědeckou radou fakulty. Další členy komise může jmenovat ministerstvo. [...]*“
- [28] Čl. 4 odst. 13 Rigorózního řádu UK stanoví: „*Podrobnosti konání státní rigorózní zkoušky může fakulta stanovit vnitřním předpisem.*“ Tímto předpisem jsou na KTF UK Pravidla pro organizaci státní rigorózní zkoušky na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy (dále jen „Pravidla“).² Tento předpis další složení zkušební komise neupravuje.
- [29] Podle čl. 2 odst. 8 Pravidel stanoví další podrobnosti o organizačně administrativních náležitostech státní rigorózní zkoušky opatření děkana.
- [30] Opatření děkana č. 20/2018 – Konání státní rigorózní zkoušky³ (dále jen „Opatření děkana“) stanoví v čl. 4 odst. 2, že předsedu a členy komise jmenuje děkan z profesorů, docentů a dalších odborníků. Jde tedy o identické ustanovení jako v případě Rigorózního řádu UK.
- [31] Pro úplnost uvádíme, že zákon o vysokých školách složení zkušební komise pro rigorózní zkoušku neupravuje.
- [32] Ani Rigorózní řád UK, ani Opatření děkana nevyžadují, aby byli předseda a členové komise jmenováni z řad odborníků, kteří se specializují na obor, z něhož student skládá státní rigorózní zkoušku. Fakulta tak neporušila ani univerzitní, ani fakultní vnitřní předpisy, když původně do zkušební komise nejmenovala žádného člena katedry, pod níž spadá jedna (v případě Mgr. M. obě) ze zvolených specializací, z nichž studenti měli skládat státní rigorózní zkoušku. Fakulta následně do komise jmenovala jako dalšího člena doc. Boumu (člena příslušné katedry) a doc. Huška z Univerzity Palackého v Olomouci.
- [33] Vzhledem k výše uvedenému má Petiční komise za to, že postup při ustavování zkušební komise nelze KTF UK vytknout, neboť byl zcela v souladu s předpisy Univerzity Karlovy, i s vnitřním předpisem fakulty samotné. V případě obou autorů podnětu byli členy komise jmenováni docenti, čímž byl požadavek předpisů naplněn.

---

¹ Dostupné zde: <https://cuni.cz/UK-8894.html>

² Dostupné zde: https://www.ktf.cuni.cz/KTF-11-version1-pravidla_pro_organizaci_statni.pdf

³ Dostupné zde: <https://www.ktf.cuni.cz/KTF-1994.html>

- [34] Petiční komise nicméně upozorňuje na to, že ačkoliv to univerzitní ani fakultní vnitřní předpisy nevyžadují, je vhodné, aby byli ve zkušební komisi zastoupeni odborníci zaměřující se na specializace, z nichž studenti v souladu s čl. 1 odst. 5 Opatření děkana skládají státní rigorózní zkoušku. Lze totiž předpokládat, že právě tyto odborníci jsou schopni nejlépe ověřit, zda vědomosti uchazeče v dané specializaci prokazatelně přesahují vědomosti prověřované v rámci státní závěrečné zkoušky v magisterském studijním programu (čl. 1 odst. 4 Opatření děkana). Petiční komise vnímá, že absence zástupců z katedry, pod níž spadá zvolená specializace, může u studentů vzbudit obavy ohledně průběhu a významu zkoušky ze zvolené specializace. Považuje proto za vhodné, aby fakulty vyvíjely maximální snahu jmenovat do zkušební komise členy katedry, pod kterou spadají zvolené specializace či obory státní rigorózní zkoušky, již od počátku.
- [35] Petiční komise dále v tomto ohledu doporučuje rektorce Univerzity Karlovy, aby zvažila předložení návrhu na úpravu a zpřesnění vnitřních předpisů týkajících se rigorózního řízení, konkrétně Rigorózního řádu UK, tak, aby byly přesněji vymezeny požadavky na personální složení zkušební komise.

B. Oponentské posudky a oponenti

Vypracování nových oponentských posudků

- [36] Autoři podnětu namítali, že mimo stanovený univerzitní postup a zaužívanou fakultní praxi byl ke každé z jejich prací vyhotoven nový posudek dalšího oponenta.
- [37] Podle čl. 8 odst. 1 Rigorózního řádu UK může být diplomová práce obhájená podle zákona o vysokých školách a vyhovující nárokům podle čl. 4 odst. 3 Rigorózního řádu UK uznána komisí jako rigorózní podle Rigorózního řádu UK.
- [38] Vnitřní předpisy KTF UK obsahují shodnou úpravu s tím, že diplomovou práci lze uznat podle Pravidel. Univerzitní ani fakultní vnitřní předpisy tak nestanoví pro účely uznání diplomových prací specifický průběh obhajob a státních závěrečných zkoušek.
- [39] Petiční komise shledává, že jmenování oponenta rigorózní práce (byť se jedná o diplomovou práci, která má být uznána jako rigorózní) je zcela v souladu s univerzitními i fakultními předpisy (čl. 4 odst. 7 Rigorózního řádu UK a čl. 4 odst. 3 Opatření děkana). Účelem nového posudku by totiž mělo být ověření, zda práce, která splnila požadavky na diplomovou práci, splňuje též požadavky na práci rigorózní. To, že fakulta za tímto účelem jmenovala nové oponenty, jí tak nelze vytknout.

Odbornost oponentů

- [40] Stěžovatelé dále vyjádřili pochybnosti ohledně odbornosti dvou oponentů rigorózních prací. Jednalo se o prof. Bílka, oponenta rigorózní práce Mgr. S., a prof. Vlnase, oponenta rigorózní práce Mgr. B.

- [41] Rigorózní řád UK ani Opatření děkana neupravují bližší požadavky na oponenta rigorózní práce; stanoví pouze, že oponenta jmenuje předseda zkušební komise (čl. 4 odst. 7 Rigorózního řádu UK a čl. 4 odst. 3 Opatření děkana). Úloha oponenta však nepochybně vyžaduje, aby měl oponent přehled o problematice, která je předmětem rigorózní práce.
- [42] Pokud jde o prof. Bílka, z podnětu stěžovatelů plyne, že prof. Bílek se sice věnuje i oblasti literární historie, zaměřuje se však na jiné aspekty než ty, které byly předmětem rigorózní práce. Nahlédnutím do Studijního informačního systému Petiční komise zjistila, že prof. Bílek do roku 2023 působil jako externí pracovník na katedře systematické teologie a filosofie KTF UK; v současné době působí zejm. na Filozofické fakultě UK. Pokud jde o prof. Vlnase, Petiční komise zjistila, že prof. Vlnas působí na fakultě na Ústavu dějin křesťanského umění.
- [43] Petiční komise vnímá, že k řádnému posouzení kvality rigorózní práce je vhodné, aby byla oponentem jmenována osoba, která se zaměřuje přímo na problematiku, o níž rigorózní práce pojednává. V této souvislosti je vhodné podotknout, že na odborné pouto oponenta rigorózní práce k tématu práce je třeba obecně klást vyšší požadavky než na pouhého člena komise pro státní rigorózní zkoušku. Petiční komise se však nedomnívá, že by jmenování oponenta, který se problematice, jíž se rigorózní práce týká, věnuje obecně – byť se nespécializuje přímo na aspekty, které jsou předmětem práce – mělo nutně zakládat pochybnosti o řádnosti postupu fakulty.
- [44] Po nahlédnutí do předmětných rigorózních prací a do jejich abstraktů Petiční komise shledala, že obě práce lze vnímat jako interdisciplinární. Pokud práce přesahuje do více oborů, je podle názoru Petiční komise možné určit oponenta, který se věnuje kterémukoliv z daných oborů, ledaže by byl přesah do konkrétního oboru ve srovnání s ostatními obory nepoměrně nízký. Podstatné však dle Petiční komise je, aby oponent v posudku zohlednil mezioborový přesah práce.
- [45] Petiční komise se seznámila s oponentským posudkem prof. Bílka. Oponentský posudek kvituje, že „*vyvážený je vykladačův pohyb mezi oběma základními oblastmi, kam předmět svého zájmu situuje – mezi teologií a literární vědou*“. Oponent dále například zohledňuje, že Mgr. S. v práci podrobně nediskutuje pojem motivu (přestože ten je v literárněvědné oblasti problematizován), a to právě vzhledem k jinému zaměření práce.
- [46] Petiční komise se seznámila rovněž s oponentským posudkem prof. Vlnase. Shledala, že oponent zohlednil, že „*autorovi jde ryze o teologickou stránku umění a že předmětem jeho práce je úzký segment současné, tradičně orientované tvorby vizuálních objektů pro potřeby katolického ritu*“. Oponent tak sice v posudku J. B. vytýká, že neprojevuje kompetence z oblasti teorie a dějin křesťanského umění, s ohledem na zaměření autora na teologickou stránku umění však uvádí, že tyto skutečnosti lze pominout. Kritiku směřuje spíše na popisnost práce.
- [47] Petiční komise proto neshledala, že by KTF UK pochybila při jmenování oponentů rigorózních prací Mgr. S. a Mgr. B. stran jejich odbornosti. Petiční komise zdůrazňuje,

že při interdisciplinaritě prací je třeba ke jmenování oponentů přistupovat uvážlivě a dbát na to, aby oponenti mezioborový charakter prací ve svých posudcích zohledňovali. V případě prací Mgr. S. a Mgr. B. byl podle názoru mezioborový přesah prací zohledněn.

K obsahu oponentských posudků

- [48] Autoři dále zmínili, že oponent práce jednoho z nich, prof. Ctirad Václav Pospíšil, Th.D, věnoval výraznou část posudku místo hodnocení práce samotné výhradám vůči univerzitní praxi předkládat diplomové práce v rámci rigorózního řízení a vyzýval komisi k jejímu přehodnocení.
- [49] Petiční komise se seznámila s tímto posudkem, který je veřejně dostupný v digitálním repozitáři Univerzity Karlovy. Shledala, že celý poslední odstavec posudku skutečně tvoří polemiku se stávajícími pravidly uznávání diplomových prací jako rigorózních.
- [50] Podle čl. 4 odst. 3 Rigorózního řádu UK rigorózní práce prokazuje schopnost samostatné činnosti v oblasti výzkumu, vývoje nebo další samostatné tvůrčí činnosti.
- [51] Podle čl. 8 odst. 1 Rigorózního řádu UK může být diplomová práce obhájená podle zákona o vysokých školách a vyhovující nárokům podle čl. 4 odst. 3 Rigorózního řádu UK komisí uznána jako rigorózní práce.
- [52] Podle čl. 4 odst. 7 Rigorózního řádu ustanoví předseda komise oponenta, který vypracuje posudek předložené rigorózní práce.
- [53] Čl. 2 odst. 4 Pravidel upravuje požadavky na rigorózní práce shodně jako čl. 4 odst. 3 Rigorózního řádu UK. Podle čl. 2 odst. 5 Pravidel může být diplomová práce vyhovující požadavku čl. 2 odst. 4 Pravidel zkušební komisí uznána jako rigorózní, přičemž se přihlíží zejm. k posudkům diplomové práce a k její publikaci.
- [54] Jak univerzitní předpisy, tak vnitřní předpisy fakulty umožňují, aby diplomová práce, která splní stanovené podmínky, mohla být uznána za rigorózní. Studenti této možnosti využili, podmínky splnili a jejich diplomové práce nakonec skutečně byly za rigorózní uznány.
- [55] Petiční komise v obecné rovině považuje za nežádoucí, pokud hodnocení studijních povinností (včetně kvalifikačních prací) příslušnými akademickými pracovníky obsahují hodnocení okolností nesouvisejících s výkonem studujícího, např. platných a účinných právních či vnitřních předpisů či politiky vedení fakult a Univerzity Karlovy.
- [56] Úlohou oponenta je vypracovat posudek na předloženou rigorózní práci (resp. diplomovou práci, o jejíž uznání je žádáno). Je-li žádáno o uznání diplomové práce za rigorózní, z předpisů plyne, že se má zaměřit zejména na to, zda diplomová práce splňuje podmínky pro uznání (zda prokazuje schopnost samostatné tvůrčí činnosti či v oblasti výzkumu a vývoje, zda byly posudky na diplomovou práci kladné, zda a kde byla práce publikována aj.).

- [57] Petiční komise je však toho názoru, že oponentovi nepřísluší, aby v oponentském posudku kritizoval samotnou existenci možnosti požádat o uznání diplomové práce za rigorózní. Je jistě právem akademického pracovníka nesouhlasit s úpravou univerzitních a fakultních vnitřních předpisů, a příp. u orgánů, které jsou k tomu příslušné, iniciovat diskusi o změně těchto opatření. Zkušební komise však takovým orgánem není. Petiční komise proto považuje za nepřijatelné, aby oponent oponentský posudek využíval ke kritice univerzitní a fakultní úpravy. To totiž nemá být předmětem oponentského posudku. U studenta, jehož práce je posuzována, může vyvolat oprávněné obavy z neúspěchu (i přes celkově kladné hodnocení v posudku) pouze z důvodu, že oponent nesouhlasí s možností uznávání diplomových prací za rigorózní.
- [58] Petiční komise se sice nedomnívá, že by v daném případě byla rigorozantka tímto posudkem poškozena, jelikož svou práci obhájila. Přístup oponenta nicméně mohl způsobit značnou nejistotu a zmatek, když ve věcné pasáži textu práci hodnotí velmi pozitivně, autorku chválí, dokonce shledává praktický přínos u daného díla, aby vzápětí uvedl, že jakožto diplomovou práci by elaborát hodnotil jako výborný a poukázal na to, že „v zákoně [...] není stanoveno, že diplomová práce hodnocená výborně nevyhnutelně musí být příslušnou komisí přijata jako rigorózní“. Citovaný oponentský posudek tedy ani nečiní závěry vztahující se k předkládané rigorózní práci, nýbrž se k ní vyjadřuje pro případ, že by byla prací diplomovou, což jde zjevně proti smyslu a účelu oponentského posudku. Pokud se oponent nedomníval, že předkládaná práce splňuje náležitosti práce rigorózní, měl tento závěr v posudku vyjádřit a nikoli namísto toho vést polemiku o platné právní úpravě, která do oponentských posudků zcela zjevně nepatří.

C. Průběh státní rigorózní zkoušky

- [59] Podle čl. 4 odst. 5 Rigorózního řádu UK jsou průběh státní rigorózní zkoušky a vyhlášení jejích výsledků veřejné.
- [60] Podle čl. 4 odst. 3 Opatření děkana se oponent, příp. pověřený akademický pracovník, mohou zúčastnit jednání zkušební komise, nejsou-li jejími členy.
- [61] Petiční komise má za to, že jednání zkušební komise zahrnuje i neveřejnou poradou zkušební komise, která na rozdíl od průběhu státní rigorózní zkoušky a vyhlášení jejích výsledků není veřejná. Účast oponenta při poradě zkušební komise je proto v souladu s vnitřními předpisy fakulty a fakultě v tomto nelze ničeho vytknout.
- [62] Petiční komise tedy neshledala pochybení, pokud jde o účast prof. Vlnase při poradě zkušební komise.
- [63] Pokud jde o vykázaní dr. Mohelníka z porady zkušební komise, ani zde Petiční komise neshledala pochybení. Vzhledem k tomu, že se jednalo o uznání diplomové práce, nebyl dr. Mohelník pověřeným akademickým pracovníkem ve smyslu čl. 4 odst. 3 Opatření děkana. Právo účastnit se neveřejné části státní rigorózní zkoušky přitom svědčí pouze členům komise, a podle čl. 4 odst. 3 Opatření děkana také oponentovi, příp. pověřenému

akademickému pracovníkovi, nejsou-li členy zkušební komise. Dr. Mohelník se proto průběhu státní rigorózní zkoušky účastnil pouze jako veřejnost a nebyl dán důvod, aby byl poradě zkušební komise přítomen.

- [64] Skutečnost, že jakákoliv osoba (včetně akademických pracovníků) využije možnosti zúčastnit se průběhu veřejných částí státní rigorózní zkoušky, přestože se nemůže účastnit neveřejné porady zkušební komise, podle Petiční komise jistě nelze považovat za absurdní. Není však nyní v možnostech Petiční komise ověřit, zda předseda zkušební komise jakkoliv poukazoval na absurditu přítomnosti dr. Mohelníka při průběhu státní rigorózní zkoušky či zda situaci posměšně komentoval.

IV. Závěr a doporučení k přijetí nápravných opatření

- [65] Petiční komise na základě výše uvedeného odůvodnění dospěla k závěru, že ze strany KTF UK nedošlo k porušení právních předpisů vztahujících se k rigorózní zkoušce.
- [66] Petiční komise nicméně doporučuje rektorce Univerzity Karlovy, aby v návaznosti na výše uvedené zvažila předložení návrhu na zpřesnění vnitřních předpisů upravujících složení zkušební komise pro státní rigorózní zkoušky, příp. též požadavky na odbornost oponentů vzhledem k zaměření dané rigorózní práce.
- [67] Petiční komise dále žádá Katolickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy, aby apelovala na kvalitu oponentských posudků v tom směru, aby hodnotily odborné a další kvality předkládaných prací a nikoli platné a účinné předpisy upravující rigorózní řízení.

V Praze dne 25. července 2024

Za správnost vyhotovení:

Bc. Dominika Erbeková, BSc.
předsedkyně Petiční komise AS UK

***